

Spoštovane gospe in gospodje,
spoštovane članice in člani

Današnji dan leta 1969 je bil ustanovni dan naše organizacije.

V imenu Zveze paraplegikov Slovenije vse zbrane na akademiji ob 40. letnici organiziranega delovanja in 30. letnici delovanja društev paraplegikov prav lepo pozdravljam, z željo, da se v naši sredini prijetno počutite.

Posebej se za pokroviteljstvo današnje prireditve zahvaljujem predsedniku Vlade RS gospodu Borutu Pahorju, ki se nam zaradi današnje zahtevne seje Vlade ni mogel pridružiti. Prijazen pozdrav velja vsem našim dragim članom in gostom, ki ste se udeležili akademije, zlasti slavnostnemu govorniku gospodu Jožefu Školč, državnemu sekretarju v kabinetu predsednika Vlade. Lep pozdrav tudi vsem predstavnikom ustanov in institucij ter predstavnikom invalidskih organizacij Slovenije, še posebno gospodu Borisu Šuštaršič, državnemu svetniku in predsedniku Nacionalnega sveta invalidskih organizacij, ki nas bo med današnjim programom kot predstavnik slovenskih invalidov tudi nagovoril. Še zlasti pa namenjam prisrčne pozdrave vsem današnjim prejemnikom odlikovanj med njimi devetim še živečim, ki so pred štiridesetimi leti sestavljali takratni Izvršilni odbor, katerega je skoraj neprekinjeno vodil Ivan Peršak, sedaj častni predsednik Zveze paraplegikov Slovenije.

Spoštovani gostje, želim vam, da današnjo akademijo, preživite veselo in v dobrem razpoloženju, ter, da z nami vsemi delite veselje štirih desetletij živahnega življenja in dela naše organizacije, kar si boste lahko podrobneje pogledali v Zborniku.

Nesreče se dogajajo vsepovsod v življenju, tako v naše vrste pride največ članov iz prometnih nesreč, poklicev kateri imajo visoko stopnjo rizičnosti in adrenalinskih športov. Večino nesreč ni mogoče preprečiti, kakor tudi ni mogoče prepovedati aktivnosti s katerimi se državljani ukvarjamo v svojem življenju. Že mala nepazljivost pa nas lahko pripelje, da preostanek življenja spremljamo iz invalidskega vozička. Poškodba ali obolenje hrbtenjače je nesreča in tragedija za vsakega človeka, ki takšno usodo doživi, je pa tudi huda preizkušnja za družino in družbo. Potrebna je neprestana tuja pomoč in nega. Prisotne so tudi druge zelo obremenjujoče težave, ki so nevidne in spremljajo paraplegijo in tetraplegijo. To so inkontinenca, ohromitve telesa in notranjih organov, preležanine, infekcije sečil in ledvic ter nenazadnje težave z varnim sedenjem. S takim stanjem je povezano zdravljenje, rehabilitacija, ortopedski pripomočki in prilagoditev bivalnih prostorov, vse to pa je velik finančni zalogaj za družbo, kakor tudi za posameznika.

Za lažje premagovanje nastalih trenutnih razmer, ki prizadenejo posameznika pri Zvezi paraplegikov izvajamo šestnajst posebnih socialnih programov, še 45 podobnih programov izvajajo naša društva, zato smo tista invalidska organizacija s pomočjo katere lahko rečemo, da tudi država izvaja socialne preventivne programe. Ob tem je upravičeno naše pričakovanje, da nam na tem področju slednja tudi pomaga, vsaj toliko, kolikor je to v njenem javnem interesu. Od države pričakujemo in tudi terjamo primerno vrednotenje dejanskega stanja in priznanje izvajalske dejavnosti, ker takšnih programov nihče ne izvaja. Naj poudarim, da ima pod enakimi pogoji možnosti koriščenja teh programov trenutno 1028 članov, ki so preko društev združeni v nacionalno zvezo, katera ima reprezentativnost za področje paraplegije in tetraplegije v Republiki Sloveniji. Da programi potekajo kontinuirano in pod strokovnim vodstvom skrbijo strokovni delavci in sodelavci na Zvezi paraplegikov kot nosilci ali izvajalci posameznih programov, ki jih v glavnini financira Fundacija

invalidskih in humanitarnih organizacij – FIHO, v zelo nizkem odstotku pa tudi resorno ministrstvo. Razen obnovitvene rehabilitacije, katero v glavnini na podlagi vsakoletnega razpisa sofinancira Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. In od slednje inštitucije paraplegiki in tetraplegiki pričakujemo, da bo ta pravica tudi v prihodnje, saj je izrednega pomena za ohranjanje zdravja, katero je okrnjeno zaradi nastale invalidnosti.

Ni naključje, da so se zaradi interesa članstva pred tremi desetletji ustanovila tudi društva, ki teritorialno pokrivajo celotno Slovenijo. Trenutno smo člani združeni v devet lokalnih društev, ki so vsak zase dokaj šibak člen, a povezani v krovno organizacijo Zvezo paraplegikov Slovenije smo močni, lažje uresničujemo svoje interese in kljubujemo težavam. In ravno v teh živih celica naše organizacije se dogaja največ medsebojnih kontaktov in pretoka informacij. Zato je zelo pomembno, da smo člani v društvih aktivni s svojim delovanjem saj se ravno v teh sredinah izoblikujejo želje in potrebe posameznika. Vodstvo društva je potem tisto, ki na podlagi informacij s svojimi konstruktivnimi predlogi sooblikuje strategijo Zveze paraplegikov na državni ravni. Društva so tista, ki so primeri dobre prakse, kako se lahko v lokalnem merilu opravi neprecenljiva vrednost za člane, kakor tudi za ožjo in širšo skupnost. Tako posledično vodenje Zveze ali društva za nas člane ni opravilo, ni dolžnost, niti poklic. Je način življenja in poslanstvo. Za to ne potrebujemo kakšnih specialnih diplom, potrebujemo pa okolico, ki nas sprejema in prostor za ustvarjanje z zainteresirano javnostjo, kjer si upamo biti to, kar smo.

Zato vam sporočamo! Prihodnost je v nas.... in nič, se ne sme zgoditi brez nas! Zveza paraplegikov Slovenije se mora v prihodnje še bolj profilirati v slovenskem prostoru. Nadgraditi moramo programe kateri bodo posamezniku čimbolj omogočali samostojno in neodvisno življenje. Zato moramo biti budni in skrbeti, da nobena zakonodaja s tega področja ne bo šla mimo nas ali nas obšla. Naslednje kar je izredno pomembno je, da si izborimo pravice od države, ki nam bodo zagotavljale dostojno življenje in ne samo preživetje. Absolutno si ne smemo dovoliti, da bi si kvaliteto za aktivno življenje plačevali, kot se trenutno dogaja pri invalidskih vozičkih. Sami pri sebi moramo postaviti in izoblikovati tudi tako organizacijsko shemo, katera se bo z učinkovito, predvsem pa s fleksibilno strokovno službo lahko hitro prilagajala spremembam, ki nastajajo na področju socialnega varstva v Sloveniji in Evropi. V naše delo moramo vključiti več različnih strokovnjakov in institucij, se povezovati s sorodnimi organizacijami v domačem in mednarodnem merilu. Mi svoje invalidnosti ne moremo spremeniti, lahko pa spreminjamo in vplivamo na svoje življenje in okolico. Od države, ki ima v Ustavi zapisano, da je socialna, si moramo izboriti zanimanje s svojimi projekti, izvirnostjo in tudi posebnostjo. Državi moramo postati partner in hkrati vest.

Tudi v prihodnje bomo spoštovali dobre lastnosti predhodnikov, jih uporabljali pri svojih idejah in vizijah. Prav je, da jih spoštujemo, da cenimo njihovo delo, saj so ustvarjali v težjih pogojih kot mi. Toda čas, ki prihaja bo naš. In mi mu moramo vtisniti svoj pečat. Čas, ki prihaja ni čas naših zanamcev, tudi oni bodo imeli svoj čas. Njim smo dolžni zapustiti lep spomin na naše delo in ustvarjene uspehe. Ne smemo imeti organizacije v lasti ampak samo v začasnem upravljanju in v najboljšem stanju jo moramo prepustiti novim članom, ki neizprosno prihajajo.

Naša dolžnost je tudi, da zaključimo projekt Dom paraplegikov. Ta bo postal inkubator idej in glasnik novosti, hkrati pa nosilec razvoja za boljšo kvaliteto življenja slovenskih paraplegikov in tetraplegikov. S tem pa ponos državi in vsem, ki zaupajo v Zvezo paraplegikov Slovenije. Po zadnjih zagotovilih, ki jih imam bo slovenska država aktivno vstopila v projekt. Veliko energije smo vložili tudi sami pri pridobivanju

finančnih sredstev tudi iz evropskega strukturnega sklada INTERREG, zato upravičeno pričakujemo pozitivno odločitev pred letošnjim poletjem. Hkrati pa računamo na investicijska sredstva Fundacije invalidskih in humanitarnih organizacij, ki je tudi sedaj v finančnem smislu odigrala najbolj aktivno vlogo pri gradnji. Na podlagi teh dejstev bomo letošnjo jesen pričeli z gradnjo manjkajočega nastanitvenega dela. Da enkrat za vselej zaključimo že deset letno agonijo gradnje. Spoštovane gospe in gospodje, prisrčna vam hvala za udeležbo na akademiji in za izražene čestitke in lepe želje v podporo naši organizaciji.

Po štirideset letnem delovanju Zveze paraplegikov in društev v slovenskem prostoru, sem dolžan izreči zahvalo vsem, ki so – ste v tem času z nami sodelovali, nam pomagali na tej poti in nas razumeli.

Čaka nas prihodnost, zato se ne predajajmo brezdjelju in brezbriznosti. Ne popustimo v boju zase, zate in za nepoznane, ki jih bo usoda pripeljala v naše vrste.

Kakšno vlogo ima Zveza paraplegikov Slovenije v očeh Republike Slovenije v tem trenutku in v prihodnje, pa nam bo sporočil današnji slavnostni govornik - državni sekretar v kabinetu predsednika Vlade Republike Slovenije, gospod Jožef Školč

Dane KASTELIC
Zveza paraplegikov Slovenije